

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 12

הנך יפה רעיתי יפה עיניך יונים כו'

”הנך יפה רעיתי, עיניך יונים”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/12](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/12)

1 הנך יפה רעיתי יפה עיניך יונים כו'. הנה ענין הכפל ב"פ הנך יפה וגו'. הוא שהא' כנגד נעשה והב' כנגד נשמע.

"הנה את יפה, רעייתי, [את] יפה; עיניך כיונים וכו'". כעת, משמעות החזרה הכפולה על "הנה את יפה וכו'" היא שהפעם הראשונה מכוונת כנגד "נעשה", והשנייה כנגד "נשמע".

והנה רעיתי יש בו שני פירושים ושניהם עולים בקנה אחד. האחד הוא כמארז"ל במדרש שה"ש ע"פ לסובתי כו' רעיתי מפרנסתי הן שירעו אותי בשני תמידין בכל יום וארז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים.

למילה "רעייתי" יש שתי משמעויות, ושתיהן משתלכות זו בזו. הראשונה היא כדברי חז"ל במדרש שיר השירים, על הפסוק "לסוסתי וכו'": "רעייתי — מפרנסתי; שהם רועים אותי בשני תמידים בכל יום". וחז"ל אמרו: "ישראל מפרנסים את אביהם שבשמים".

וכתיב רועה ישראל האזינו דהפי' שהוא ית' רועה ומפרנס נש"י (וכמ"ש ביחזקאל) (ל"ד י"ד) במרעה טוב ארעה אותם וכתיב ותשב באיתן קשתו כו'

וכתוב: "רועה ישראל, האזינה" — כלומר, הוא יתברך רועה ומפרנס את נשמות ישראל, כפי שנאמר ביחזקאל לד, יד: "במרעה טוב ארעה אותם". וכתוב: "ותשב באיתן קשתו וכו'",

משם רועה אבן ישראל וכתיב ביחזקאל (ל"ד י"ב) כבקרת רועה עדרו כו' כן אבקר את צאני ואומרים זה כפיט בר"ה והיינו לפי שאז הוא בחינת הרועה בשושנים וכמ"ש בבהמ"ז רוענו זוננו פרנסנו.

"משם רועה אבן ישראל". וכתוב ביחזקאל לד, יב: "כבקרת רועה עדרו וכו', כן אבקר את צאני"; דברים אלה נאמרים גם כפיוט כראש השנה. זאת משום שאז ה' הוא בבחינת "הרועה בשושנים", וכפי שאומרים בברכת המזון: "רוענו, זוננו, פרנסנו".

והפי' השני ברעיתי הוא כפשוטו לשון ריעות ואהבה כמ"ש או רעך אשר כנפשך וכתיב למען אחי ורעי וכתיב זה דודי וזה רעי.

המשמעות השנייה של "רעייתי" היא פשוטה כמשמעה: מונח של רעות ואהבה, כפי שנאמר: "או רעך אשר כנפשך"; וכן נאמר: "למען אחי ורעי"; ועוד נאמר: "זה דודי וזה רעי".

2 והענין כמו עד"מ למטה שהתקשרות והתחברות הנשמה עם הגוף הוא ע"י המזון שכשאוכל לחמו שמתברר האכילה במעיו בבירור אחר בירור עד שהמוכח שבמאכל נתהפך לדם הנפש ועולה ללב ומהלב עולה המוכח אל המוח.

העניין הוא כך, בדרך משל מלמטה: הקשר והחיבור של הנשמה עם הגוף נעשים באמצעות המזון. כשאדם אוכל את לחמו, המזון מתברר במעיו, בירור אחר בירור, עד שהחלק המשובח ביותר שבו הופך לדם הנפש ועולה אל הלב; ומהלב עולה החלק המשובח אל המוח.

3 וכמ"כ יוכן למעלה כי הנה א"ס ב"ה אין ערוך אליו כלל וגם כל הנאצלים כלא חשיבי וכל התהוותם רק מבחינת מחשבה אחת לבד שעלה במחשבתו ית' אנא אמלוך כו'

כך גם יוכן הדבר למעלה. אין דבר שיש לו ערך והשוואה כלשהם לאין סוף, ברוך הוא, ואף כל הנאצלים נחשבים כאין וכאפס. כל התהוותם היא רק מבחינת מחשבה אחת בלבד, שעלתה במחשבתו יתברך: "אנא אמלוך" וכו'.

שמחשבה זו היא חיות כל העולמות ולפי שמחשבה זו הוא להיות בחי' מלי' ע"כ נאמר אחת היא יונתי כו' וזהו סוף מעשה במחשבה תחלה.

מחשבה זו היא החיות של כל העולמות. ומכיוון שתוכן המחשבה הוא שתהיה בחינת מלכות, לכן נאמר: "אחת היא יונתי" וכו'. וזהו "סוף מעשה במחשבה תחילה".

4 ועד"ז כל אורך זמן של חורבן בהמ"ק נחשב ממש כרגע אחד אצלו ית' כמ"ש הסתרת פני רגע ממך כו' בדומה לכך, כל משך הזמן של חורבן בית המקדש נחשב ממש כרגע אחד בעיניו יתברך, כפי שנאמר: "הסתרת פני ממך רגע" וכו'.

ואי לזאת הרי מחשבה זו האחת צמצום גדול ועצום מאד הוא אצלו ית' ובתחלת הבריאה הי' זה בחסד חנם ועכשיו צריכים להמשיכו ולעשות רצון אצלו ית' להתלבש במחשבה זו והכח הזה בנש"י לפי שעלו במחשבה

לפי זה, מחשבה אחת זו היא צמצום גדול ועצום ביותר עבורו יתברך. בתחילת הבריאה הדבר נעשה בחסד חנם; אך כעת יש צורך להמשיך זאת ולעורר בו יתברך רצון להתלבש במחשבה זו. כוח זה מצוי בנשמות ישראל, משום שהן עלו במחשבה.

וזהו ענין ישראל מפרנסין שמשיכים גילוי אור א"ס במחשבה עילאה כמו שע"י המאכל מתחזק המוח שה"ז התחברות הנשמה עם המוח ומהמוח מתפשט ללב ולכל האברים כך

זהו פירוש "ישראל מפרנסין": הם ממשיכים את גילוי אור אין סוף אל המחשבה העליונה. כשם שבאמצעות המזון המוח מתחזק — וזהו החיבור של הנשמה עם המוח — ומהמוח מתפשטת החיות ללב ולכל האיברים, כך

הנה למעלה ממחשבה עילאה נמשך ומתפשט אח"כ בכל הטי' מאמרות כו' אך הנה במה ממשיכים למעלה, מן המחשבה העליונה נמשך האור ומתפשט אחר כך בכל תשעת המאמרות וכו'. אך במה הם ממשיכים אותו?

היינו פי' השני דרעיתי לשון אהבה וריעות שע"י שמעוררים בחי' הרצון אליו ית' שלא להיות חפץ ורצון אחר כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' עי"ז מעוררים ג"כ רצה"ע שישפיל א"ע להתלבש במחשבה זו:

הכוונה היא לפירוש השני של "רעיתי" — מלשון אהבה וריעות: כאשר מעוררים את בחינת הרצון אליו יתברך, כך שלא יהיה לאדם חפץ ורצון אחרים, כפי שנאמר: "מי לי בשמים, ועמך לא חפצתי" וכו', מעוררים בכך גם את הרצון העליון שישפיל את עצמו ויתלבש במחשבה זו.

5 ב והנה כתיב יפה את רעיתי כתרצה. והענין כי יש ב' בחינות ברצון. הא' הוא הרצון השורה במוחו בהעלם

2. והנה נאמר: "יפה את רעיתי כתרצה". הענין הוא שיש שתי בחינות ברצון. הראשונה היא הרצון השורה במוחו של האדם בהעלם;

שכשיתבונן המשכיל בגדולת א"ס ב"ה נולד ונתעורר הרצון במוחו ועיין בס' ש"ב פי"ו ועדיין הוא שורה במוחו ואינו מתפשט בלבו ממש וזהו הנקרא רצון בלה"ק

כאשר אדם משכיל מתבונן בגדולתו של אין סוף ברוך הוא, נולד ומתעורר הרצון במוחו; ועיין בספר של בינונים, פרק ט"ז. הרצון עדיין שורה במוחו ואינו מתפשט ממש בלבו. זהו הרצון הנקרא בלשון הקודש "רצון".

(וכנודע דגלגלתא נקרא רצון כמ"ש והיה על מצחו תמיד לרצון ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש גבי רצון העליון שלמעלה מעלה מבחינת חכמה והוא מתגלה בראש השנה שהוא בחינת ראש וגלגלתא דחפא על מוחא כו' ע"ש).

(כידוע, הגולגולת נקראת רצון, כמו שנאמר: "והיה על מצחו תמיד לרצון". ועיין במה שנכתב במאמר המתחיל "תקעו בחודש" על הרצון העליון, שלמעלה הרבה מאוד מבחינת חכמה, והוא מתגלה בראש השנה, שהוא בחינת ראש, ו"גלגלתא דחפא על מוחא" וכו'; עיין שם.)

והבי' כשהרצון נמשך בבחי' גילוי בלב ממש אזי נק' רעותא דליבא והוא תרגום של רצון שבלה"ק השנייה היא כאשר הרצון נמשך אל הלב עצמו ומתבטא בו בגלוי; אז הוא נקרא "רעותא דליבא" — רצון הלב, והוא התרגום של "רצון" שבלשון הקודש,

כמו שהתרגום ענינו הוא פי' הלשון הקדש וגילוי כמארז"ל אלמלא תרגומו דהאי קרא לא ידענא מאי קאמר כו'

כשם שתפקידו של התרגום הוא לפרש את לשון הקודש ולגלות את משמעותה, כדברי חז"ל: "אלמלא תרגומו של פסוק זה, לא ידעתי מה הוא אומר" וכו'.

כמ"כ הרעותא דליבא זהו הגילוי של הרצון שבמוח כי כשמתגלה הרצון ונמשך בלב זהו גילוי יותר שהלב גשמי וקרוב לגוף יותר מהמוח כמשי"כ בסש"ב ח"א פי"ו

כך גם רעותא דליבא היא גילוי הרצון שבמוח. כאשר הרצון מתגלה ונמשך ללב, זהו גילוי גדול יותר, שהרי הלב גשמי יותר וקרוב לגוף יותר מהמוח, כפי שנכתב בספר של בינונים, חלק א', פרק ט"ז.

וזהו בחי' רעיתי לשון ריעות וחיבה והוא רעותא דליבא וזהו יפה את רעיתי בחי' הרעותא דליבא.

וזהו בחינת "רעייתי", לשון רעות וחיבה, והיא רעותא דליבא, רצון הלב. זהו פירוש "יפה את רעייתי": בחינת רצון הלב.

כתרצה כבחי' הרצון שבמוח והיינו כשמתחברים הבי' רצונות של הלב והמוח ביד וזהו ואהבת בכל לבבך ואהבת ב"פ אור היינו ב' רצונות הנ"ל.

"כתרצה" — כמו בחינת הרצון שבמוח. כלומר, כאשר שני הרצונות, שכלב ושבמוח, מתחברים יחד. וזהו "ואהבת בכל לבבך"; "ואהבת" עולה בגימטריה פעמיים "אור", כלומר שני הרצונות הנזכרים לעיל.

6 והנה עיני ששני מתעוררים במוח ולב להיות רעיתי כתרצה עיני מעוררים כן למ עלה גילוי רצון העליון במחשבה הא'.

והנה, כאשר נשמות ישראל מתעוררות במוח ובלב להיות "רעיתי כתרצה", הן מעוררות בכך גם למעלה את גילוי הרצון העליון במחשבה הראשונה.

ונקרא רעיתי פרנסתי כמשל המאכל שגורם התפשטות והתחברות הנשמה במוח ומשם ללב ולכל האברים כך נמשך למעלה גילוי אור א"ס בחכמה ובינה תרין ריעין כו'.

והיא נקראת "רעיתי" — "פרנסתי", כמשל המזון שמביא להתפשטות הנשמה ולהתחברותה במוח, ומשם בלב ובכל האברים; כך נמשך למעלה גילוי אור אין סוף בחכמה ובינה, "שני רעים" וכו'.

7 והנה עיני כשנמשך האור בח"ע אזי נמשך ג"כ המשכת ח"ע ורצון העליון המלוכש בה גם בכל נשיי והוא כמו עד"מ כשמתחזק המוח ע"י המאכל ונמשך בו חיות הנפש

כעת, באמצעות זאת, כאשר האור נמשך אל חכמה עילאה, נמשכת גם חכמה עילאה עצמה, וכן הרצון העליון המלוכש בה, אל כל נשמות ישראל. הדבר דומה, למשל, למוח שמתחזק באמצעות המזון וחיות הנפש נמשכת אליו:

אזי נמשך ומתפשט מהמוח החיות לכל אברי הגוף אף גם בבחי' הרגלים שיש לו כח להגביה רגליו ומעמידו על רגליו כו'

אז החיות נמשכת ומתפשטת מן המוח לכל איברי הגוף, ואפילו לבחינת הרגליים, כך שיש לאדם כוח להרים את רגליו והחיות מעמידה אותו על רגליו וכו'.

וגם בכל צער וכאב שברגל מרגיש תומי' במוחו כו' כמ"כ למעלה כשנמשך אור א"ס להתלבש בח"ע נק' אבינו כי ח"ע נק' אבא והצדיקים נקראים בניו כמ"ש בנים אתם לה' אלקיכם

וגם כל צער או כאב שברגל מורגש מיד במוח וכו'. כך גם למעלה: כאשר אור אין סוף נמשך להתלבש בחכמה עילאה, הוא נקרא "אבינו", שהרי חכמה עילאה נקראת "אבא", והצדיקים נקראים בניו, כמו שכתוב: "בנים אתם לה' אלקיכם".

והיינו כי ברא כרעא דאבוה הוא בחינת רגל ועמ"ש ע"פ והארץ הדום רגלי וכשנלבש אור א"ס ב"ה במחשבה עילאה

הכוונה היא ש"ברא כרעא דאבוה" — הבן הוא רגלו של אביו, בחינת רגל. ראו גם את המבואר על הפסוק "והארץ הדום רגלי". וכאשר אור אין סוף ברוך הוא מתלבש במחשבה עילאה,

אזי מתפשט ונמשך בבחינת רגל כמו שאנו רואים שהמחשבה נמשכת בהרגל להטותה ככל אשר תחפוץ

אז הוא מתפשט ונמשך בבחינת רגל, כפי שאנו רואים שהמחשבה נמשכת אל הרגל ומטה אותה לכל כיוון שתרצה.

והיינו דוקא כשנחלבש אור א"ס ב"ה בח"ע אזי נק' אבינו כו' וזהו שאומרים אבינו מלכנו רוענו כו' כלומר, דווקא כאשר אור אין סוף ברוך הוא מתלבש בחכמה עילאה הוא נקרא "אבינו" וכו'. וזהו שאנו אומרים: "אבינו מלכנו רוענו" וכו'.

פ"י שזהו שנק' הקב"ה רועה שמפרנס הנשמות שנמשך ומאיר חכמתו ורצונו ית' בנשמות שהן בחי' רגל וכמ"ש פותח את ידך יודיך ח"ע ומשביע לכל חי רצון כו'

כלומר, משום כך הקב"ה נקרא רועה: הוא מפרנס את הנשמות, בכך שחכמתו ורצונו יתברך נמשכים אל הנשמות ומאירים בהן, והנשמות הן בחינת רגל. וכמו שכתוב: "פותח את ידך" — יוד שלך, חכמה עילאה; "ומשביע לכל חי רצון" וכו'.

להיות מתקרבים יחד הרצון של הקב"ה עם הרצון של הצדיקים והיו לאחדים ממש שאין להם רצון אחר זולתי מה שרוצה הקב"ה.

כדי שרצון הקב"ה ורצון הצדיקים יתקרבו זה לזה ויהיו לאחד ממש, כך שלא יהיה להם רצון אחר מלבד מה שהקב"ה רוצה.

וכמ"כ הקב"ה עושה רצון יראיו ועמ"ש בד"ה כי עמך מקור חיים בענין השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את כו'

וכך גם הקדוש ברוך הוא עושה את רצונם של יראיו. ראו מה שנכתב במאמר המתחיל "כי עמך מקור חיים", בעניין "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את..."

וענין מן השמים היינו כמ"כ בפ"י מפרנסים לאביהם שבשמים (ועו"ל בענין רעיתי כתרצה שהם בי בחי' דחוי"ב הנזכר ע"פ ראה אנכי כו' נקודה בהיכליה כו' ע"ש וזהו ותשב באיתן כו'.

משמעות "מן השמים" היא כפי שנכתב בביאור "מפרנסים לאביהם שבשמים". (ואפשר לומר עוד, בעניין "רעיתי כתרצה", שהם שתי הבחינות של חכמה ובינה הנזכרות על הפסוק "ראה אנכי...": "נקודה בהיכליה..."; ראו שם. וזהו [פירוש] "ותשב באיתן...".

משם דייקא רועה אבן כו' שעייז מעוררים למעלה ההמשכה בחו"ב ועייז אח"כ משם רועה אבן וכו' וכנ"ל) (ועיינן בפי ויחי דר"א ע"ב).

"משם" דווקא "רועה אבן...": באמצעות זאת מעוררים למעלה את ההמשכה בחכמה ובינה, ועל ידי כך, לאחר מכן, "משם רועה אבן..." (כפי שנזכר לעיל). (וראו בזוהר, פרשת ויחי, דף רל"א ע"ב).

עו"ל כי אביהם שבשמים היינו אור אבא המלוכש בז"א שנק' שמים חו"ג והיינו כי התנהגות העולמות ע"י המדות

אפשר לומר עוד, ש"אביהם שבשמים" הוא אור אבא המלוכש בז"א, הנקרא שמים — חסד וגבורה. כלומר, הנהגת העולמות נעשית באמצעות המדות;

אך צריך להמשיך בהם גילוי ח"ע כמ"ש בד"ה באתי לגני ועל כן אור המשכה זו הוא ע"י ב' הבחינות שבאדם הרצון שבמוח והרעותא דליבא וזהו ענין יפה את רעיתי כתוצאה:

אך יש להמשיך לתוכם את גילוי החכמה העליונה, כפי שנכתב במאמר המתחיל "באתי לגני". לכן אור ההמשכה הזאת בא באמצעות שתי הבחינות שבאדם: הרצון שבמוח והרעותא דליבא. וזהו ענין "יפה את רעיתי כתוצאה".

8 ג והנה פי' הנך יפה רעיתי פי' כמו שלמטה בגשמיות עיקר היופי והנוי הוא בציור ומראה הכולל ג' גוונים יחד שאז הוא עיקר הנוי והתפארת

3. ועתה, פירוש "הנך יפה רעיתי": כשם שבעולם הגשמי, עיקר היופי והחן הוא בציור ובמראה הכוללים יחד שלושה צבעים, כי אז מתקבלים החן וההדר בשלמות;

והם דרך כלל ג' גוונים לבן, אדום וירוק שכאשר הם נכללים יחד אז הציור נאה ומהודר משא"כ גוון לבן לבדו או גוון אדום לבדו אין בו שלימות התפארת כ"כ

ובכללות אלה הם שלושה צבעים: לבן, אדום וירוק. כשהם כלולים יחד, הציור נאה ומהודר; ואילו בצבע לבן לבדו או אדום לבדו אין הדר שלם כל כך.

(וכענין מ"ש כמראה הקשת אשר כו' וידוע דג' גווני הקשת הם חיוור סומק וירוק וע' בפי' נח דע"א ב')

(כמו שנאמר "כמראה הקשת אשר וגו'"; וידוע ששלושת צבעי הקשת הם חיוור, סומק וירוק; ועיינו בזוהר, פרשת נח, דף ע"א ע"ב).

פ' גוון לבן שבכני" הוא מדת האהבה והחסד לאהבה את ה' ולדבקה בו שאהבה הוא בחי' כסף

פירוש הדבר: הצבע הלבן שבכנסת ישראל הוא מידת האהבה והחסד — לאהוב את ה' ולהידבק בו; שהרי אהבה היא בחינת כסף,

כמו נכסוף נכספתה לבית אביך שהוא גוון לבן ובמ"א נתבאר שזהו ענין האהבה הטבעית המושרשת בכ"א מישראל שלפיכך נמשל לגוון לבן שהוא גוון עצמי ואינו מורכב.

כמו "נכסוף נכספת לבית אביך"; והרי זה צבע לבן. כמקום אחר מכואר שזוהי האהבה הטבעית הנטועה בכל אחד מישראל, ולכן היא נמשלה לצבע הלבן, שהוא צבע עצמי ואינו מורכב.

כך הוא ענין האהבה הנ"ל שהיא מצד עצמיות הנשמה שלמעלה משכל המושג כו' אך אחר האהבה והכוסף והתשוקה הנ"ל צריך להשפיל א"ע

כך היא גם האהבה האמורה לעיל, הנובעת מעצם הנשמה, שלמעלה מהשכל המושג וכו'. אך לאחר האהבה, הכיסופים וההשתוקקות האמורים לעיל, צריך להשפיל את עצמו

בכחי שמאל דוחה בכחי יראה ועמ"ש ע"פ השמים כסאי כו' וזהו גוון האדום שבהנשמות שהוא מבחי' גבורה והם כ' בחי' דאברהם אוהבי ופחד יצחק.

בבחינת שמאל דוחה, בבחינת יראה; ועיינו כמה שנכתב על הפסוק "השמים כסאי וגו'". וזהו הצבע האדום שבנשמות, הנובע מבחינת גבורה. ואלה הן שתי הבחינות של "אברהם אוהבי" ושל "פחד יצחק".

9 וגוון שלישי הוא בחי' הירוק שהוא הממוצע בין שני גוונים ההפכיים הנ"ל והיינו מדתו של יעקב

הצבע השלישי הוא בחינת הירוק, שהוא הממוצע בין שני הצבעים המנוגדים שהוזכרו לעיל. זוהי מידתו של יעקב,

שהיא מדת הרחמים לעורר רחמים על נפשו בראותו גדולת ה' ית' אשר לגדולתו אין חקר ויתבונן בירידת נפשו מעיקרא רמה כו' ועי"ז יכמרו רחמיו אשר רחמנות זו ממוצעת בין חו"ג

שהיא מידת הרחמים: לעורר רחמים על נפשו כשרואה את גדולת ה' יתברך, "אשר לגדולתו אין חקר", ומתבונן בירידת נפשו ממקום רם, וכו'; ועל ידי כך מתעוררים רחמיו. רחמים אלה הם הממוצע בין חסד לגבורה,

כי מה שיכמרו רחמיו ויחם לכו מאד זהו כעין בחי' גבורה כו' ומ"מ עיקרה מטה כלפי חסד ואהבה (וע' בפרדס שער הגוונים ספ"ג וספ"ב).

שהרי התעוררות רחמיו והתחממות לבו מאוד דומות לבחינת גבורה, וכו'; ואף על פי כן, עיקרה נוטה לחסד ולאהבה. (וראו פרדס, שער הגוונים, סוף פרק ג וסוף פרק ב.)

והנה מדה אחת אינו יפה כ"א כשיש כל הג' מדות ביחד שע"י יוכלו להיות מהלכים לעלות בעילוי אחר עילוי כו'.

והנה, מידה אחת לבדה אינה יפה; היופי הוא רק כששלוש המידות נמצאות יחד. על ידי כך הן יכולות להיות "מהלכים", לעלות ממעלה למעלה, וכו'.

ועמ"ש בד"ה שניך כעדר הרחלים כו' ובביאור ע"פ וידעת היום גבי ונאספו שמה כל העדרים כו' וכל המדות האלו בתפלה איתנהו

וראו מה שכתוב במאמר המתחיל "שניך כעדר הרחלים וכו'", ובביאור על "וידעת היום", בעניין "ונאספו שמה כל העדרים וכו'". וכל המידות האלה נמצאות בתפילה,

כי תפילות אבות תקנום שהם אברהם יצחק יעקב שהם מקור הג' מדות אלו ומפני כך כל המדות האלו חג"ת איתא בתפלות שתקנו האבות כנ"ל

שהרי "תפילות אבות תיקנום", והם אברהם, יצחק ויעקב, שהם המקור לשלוש המידות האלה. לכן כל המידות האלה — חסד, גבורה ותפארת — נמצאות בתפילות שתקנו האבות, כנזכר לעיל.

וזהו ליעקב אשר פדה את אברהם כי מדת אהבה מדת אברהם בלתי מדת רחמנות שהוא מדת יעקב אינו נחשב ליפה

וזהו [פירוש] "ליעקב אשר פדה את אברהם": מידת האהבה, מידתו של אברהם, בלי מידת הרחמים, שהיא מידתו של יעקב, אינה נחשבת יפה;

אבל כשיש התכללות זו המדה בג' מדות אזי היא יפה ויוכלו לעלות עד אין קץ ועמ"ש סד"ה שניך כעדר הרחלים וזהו כל המדות חג"ת אהבה ויראה ורחמנות אז הוא יפה כמו למטה במראות.

אבל כאשר מידה זו נכללת בשלוש המידות, אזי היא יפה, והן יכולות לעלות בלי סוף. וראו מה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "שניך כעדר הרחלים". וזהו העניין: כאשר כל המידות — חסד, גבורה ותפארת, אהבה, יראה ורחמים — נמצאות יחד, אזי יש יופי, כמו למטה, במראות.

10 והנה זה הוא היפה הראשון הוא בחי' נעשה שהוא יפה על ידי עשייה שלנו באהבה ויראה ורחמנות לדבקה בו ולבטל רצונך מפני רצונו ביטול במציאות

כעת, זהו ה"יפה" הראשון: בחינת "נעשה", שהרי היופי נוצר על ידי העשייה שלנו — באהבה, ביראה וברחמים, כדי לדבוק בו ולבטל את רצונך מפני רצונו; זהו ביטול במציאות.

אבל יפה השני גדולה מבחינת יפה הראשון כמו שאמרו רז"ל הבא לטהר מסייעין לו הרבה שבא לטהר ולהתקדש והוא ענין המשכות המדות העליונות בחי' ישראל אשר כך אתפאר והוא בחינת ישראל דלעילא

אבל היפה השני גדול מבחינת היפה הראשון, כפי שאמרו חז"ל: "הבא לטהר מסייעין לו הרבה, שכן הוא בא לטהר ולהתקדש. זהו ענין המשכות המדות העליונות, בחינת ישראל אשר כך אתפאר", והיא בחינת ישראל דלעילא,

כי שרית עם אלקים כחתן יכהן פאר לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת וכנס"י היינו שמקבלת הפאר מבחי' ישראל דלעילא וזהו ענין הנך יפה השני ועמ"ש עוד מזה ע"פ ועשו להם ציצית כו'

כפי שנאמר: "כי שרית עם אלקים"; "כחתן יכהן פאר"; "לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת". וכנסת ישראל היא המקבלת את הפאר מבחינת ישראל דלעילא. וזהו ענין היפה השני. ועיינו עוד במה שנכתב על כך בפסוק "ועשו להם ציצית וכו'".

(ועמ"ש סדי"ה בהעלותך את הנרות בענין שיורד ע"פ מדותיו דהיינו מדותיו של הקב"ה ועמ"ש סדי"ה אני ישנה גבי פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כו' ועמ"ש בד"ה

(ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "בהעלותך את הנרות", בענין "שיורד על פי מדותיו", כלומר, מדותיו של הקדוש ברוך הוא. וכן עיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "אני ישנה", בענין "פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך" וכו'. וכן עיינו במה שנכתב במאמר המתחיל

כי תצא בענין פי' יפת תואר ומ"ש בענין ורחל היתה יפ"ת ויפת מראה בד"ה אם לא תדעי לך כו' ועמ"ש בד"ה כה תברכו בענין יאר ה' פניו אליך ובביאור ע"פ אלה מסעי בענין תתן אמת ליעקב כו'

"כי תצא", בענין פירוש "יפת תואר"; וכן במה שנכתב בענין "ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה", במאמר המתחיל "אם לא תדעי לך" וכו'. ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "כה תברכו", בענין "יאר ה' פניו אליך", ובביאור על פי "אלה מסעי", בענין "תתן אמת ליעקב" וכו'.

ועמ"ש ע"פ מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים וכ"ז הוא ענין הנך יפה בנשמע היינו בחינת יופי הנמשך מלמעלה ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי בענין ומראך נאווה)

ועיינו במה שנכתב על הפסוק "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים". כל זה הוא ענין היפה השני שב"נשמע", כלומר, בחינת היופי הנמשך מלמעלה. וכן עיינו במה שנכתב בביאור על פי "יונתי", בענין "ומראך נאווה".

והנה מ"ש עיניך יונים הוא עד"מ כמו זוג יונים אחד זכר ואחת נקבה והנקבה מקבלת השפעה מהזכר כך ע"ד משל למעלה הקב"ה נמשל לחתן וכנסת ישראל נמשלה לכלה והם נקראו בחינת מקבלים מהקב"ה

והנה, מה שנאמר "עיניך יונים" הוא, על דרך משל, כמו זוג יונים, זכר ונקבה, והנקבה מקבלת השפעה מן הזכר. כך גם, על דרך משל, למעלה: הקדוש ברוך הוא נמשל לחתן וכנסת ישראל נמשלה לכלה, והן נקראות בחינת מקבלים מן הקדוש ברוך הוא.

וכמו יונים שמסתכלים זע"ז כך מכל דבר יוכלו להסתכל ולראות שאין עוד מלבדו והוא אחד כנ"ל ולהיות ביטול במציאות עד שיהיה בטל רצונך כו'.

וכשם שיונים מסתכלים זה על זה, כך אפשר להסתכל מכל דבר ולראות ש"אין עוד מלבדו" ושהוא אחד, כנזכר לעיל, ולהיות בביטול במציאות, עד שיתבטל "רצונך" וכו'.

וזהו עיניך יונים כי הנה היונים הם זכר ונקבה שמסתכלים תמיד זה בזה ומתענגים בראייתם זה את זה כך כנ"ל היא בבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא ומכל דבר יוכלו לראות ולהסתכל שאין עוד מלבדו.

וזהו [פירוש] "עיניך יונים": היונים הם זכר ונקבה, המביטים זה בזה ללא הרף ומתענגים בראייתם זה את זה. כך כנסת ישראל היא בבחינת "להביט בכבוד המלך", ומתוך כל דבר היא יכולה לראות ולהתבונן שאין עוד מלבדו.

11 והנה כתיב כי עין בעין יראו. פ"י עין הראשון הוא ההסתכלות מלמטה למעלה והב' הוא השפעה

מלמעלה לראות עין בעין כדרך שבא לראות כך בא ליראות וזהו עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו כו'

והנה נאמר: "כי עין בעין יראו". כלומר, ה"עין" הראשונה היא המבט מלמטה למעלה, וה"עין" השנייה היא ההשפעה מלמעלה, כדי לראות עין בעין: "כדרך שבא לראות כך בא להיראות". וזהו [פירוש] "עין ה' אל יראיו, למיחלים לחסדו וגו'",

ועי"ז להציל ממות נפשם דהנה כתיב רגליה יורדות מות שלפעמים יורד השפע של בחינת ממכ"ע להיכלות הקליפות וכמ"ש ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע ובחרת בחיים כו' וכמ"ש במ"א

ועל ידי כך "להציל ממות נפשם". שהרי נאמר: "רגליה יורדות מות": לעיתים יורד השפע של בחינת ממלא כל עלמין להיכלות הקליפות, וכמו שנאמר: "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע, ובחרת בחיים וגו'", וכמו שנתבאר במקום אחר.

אבל על ידי המיחלים לחסדו אזי יציל ממות נפשם הוא בחי' ממכ"ע שלא יהיו רגליה יורדות
אבל על ידי "המיחלים לחסדו", הוא מציל אז "ממות נפשם": "נפשם" היא בחינת ממלא כל עלמין, כדי ש"רגליה"
לא "ירדו".

וכמ"ש רחצתי את רגלי ועמ"ש ע"פ והארץ הדום רגלי ולהחיותם ברעב דהנה כתיב כי לא על הלחם
לבדו יחיה האדם וגוי לחם היינו בחינת התורה.

וכמו שנאמר: "רחצתי את רגלי"; ועיינו כמה שנתבאר על הפסוק "והארץ הדום רגלי". "ולהחיותם ברעב": שהרי
נאמר: "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם וגוי"; "לחם" הוא בחינת התורה.

12 וזהו ענין הנך יפה בנעשה ולא זה בלבד הוא החיות כי על כל מוצא פי ה' הוא בחי' ההשפעה שנמשך
מלמעלה

וזהו פירוש "הנך יפה" עד "נעשה". אך אין זו לבדה החיות, אלא "על כל מוצא פי ה'" — זו בחינת ההשפעה הנמשכת
מלמעלה,

דהיינו הנך יפה בנשמע ע"ד השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו ואזי נק' התורה מוצא פי ה' ודברי
אשר שמתתי בפיו תען לשוני אמרתך וכמ"ש במ"א סד"ה

כלומר, "הנך יפה" עד "נשמע", על דרך "השמע לאוזניך מה שאתה מוציא מפיו". אז נקראת התורה "מוצא פי ה'",
וכן "ודברי אשר שמתתי בפיו"; "תען לשוני אמרתך". וכפי שנכתב במקום אחר, בסוף המאמר המתחיל

להבין מ"ש ביום השע"צ וזהו לחיותם ברעב שהחיות שלהם הוא מבחי' הרעב גופא מה שהם רעבים
וצמאים אליו ית' וזו הו רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף פי' נפשם מבואר למעלה.

"להבין מה שכתוב ביום השמיני עצרת". וזהו "להחיותם ברעב": החיות שלהם היא מבחינת הרעב עצמו, מכך שהם
רעבים וצמאים אליו יתברך. וזהו "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף". פירוש "נפשם" מבואר למעלה.

בהם תתעטף היינו כמ"ש נפשנו חכתה לה' וזהו ויענך וירעיבך ויאכילך את המן כו' כי על כל מוצא כו'
"בהם תתעטף" הוא על דרך מה שכתוב "נפשנו חכתה לה'". וזהו "ויענך וירעיבך ויאכילך את המן וגוי", "כי על כל
מוצא וגוי".

ועמ"ש סד"ה ויאכילך את המן ועוד אפשר לומר בענין להחיותם ברעב שזהו ענין יוהכ"פ שנאמר בו ועניתם את נפשותיכם כי הוא למעלה מבחי"א אכילה כוי

ועיינו במה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "ויאכילך את המן". ועוד אפשר לומר, בענין "להחיותם ברעב", שזהו ענינו של יום הכיפורים, שנאמר בו "ועניתם את נפשותיכם", שכן הוא למעלה מבחינת אכילה וגוי.

כי אכילה הוא מה שמתברר המאכל ונהפך לדם ונכלל בבחינת חיצוניות הלב כמו שכל הקרבות היו רק על מזבח החיצון

שכן באכילה המאכל מתברר, נהפך לדם ונכלל בבחינת החיצוניות של הלב, כשם שכל הקרבות הוקרבו רק על המזבח החיצון.

אבל פנימיות הלב הוא למעלה מבחינת אכילה וכמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח. וע"ז נאמר ולהחיותם ברעב כוי כנ"ל והיינו ע"י עין ה' אל יראיו כוי:

אבל פנימיות הלב היא למעלה מבחינת אכילה, וכפי שכתוב במאמר המתחיל "ביום השמיני שלח". ועל כך נאמר "ולהחיותם ברעב וגוי", כנזכר לעיל; והדבר הוא באמצעות "עין ה' אל יראיו וגוי".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/12

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק